

For Ungdommen.

Taterdrengen.

(Fortælling af E. J.)

Over en lang Strækning gaar der en dybhjort Sandvej gennem den flade, jævne Heide, saa hjerper denne sig og afsluttes af to underlige fantasistiske forme — paa Topperne lynchladte, men ved foden kratbevoksede — Høje; disse danne ligesom Skæl mellem det vidde og det kultiverede. Paa den anden Side Højene ere nemlig dyrkede Korn- og Græsmarker, først lidt sparsomt bevoksede, men snart bliver Forbunden bedre, og hele Eggen her ser hel frugtbar og venlig ud. Særligt smukt tager Herregaarden sig ud; den ligger i fort Alstand fra Højene; en tæt, mørk Ege- og Bøgskov danner Baggrund for de imponerende smukke Bygninger, der, uagtet de maastræde røde Mure, dog have et vist moderne, komfortabelt Præg. Ganske vist var den gamle Hovedbygning med sine smalle, smaarubede Vinduer, der for en Del Aar tilbage saa her endnu smullete; var den end noget brøstfældig, den passede til Eggen, der endnu den Dag i Dag har bibeholdt sin oprindelige Karakter. Alle andre Steder have Hæderne forandret Præg; men til denne Egn er Kultivering endnu ikke naaet — kun Hebens Beboere — Taterne — mangle nu ogsaa her.

En Efteraarsaften for mange Aar siden var der Aare paa Egegaard; Ejeren, en ung, energisk Mand, havde sammen med sine to Skovfogder, Skjotten og flere af Gaardens mandlige Tyende i flere Dage været paa Jagt efter en Krøbstytte, som havde udmærket sig ved særlig Præktighed og Dygtighed. Men i Aften var det endelig lykkedes at fange ham, lige nu kom de med ham; forvarelig baret og bundet saa han ude i Vognen, der skulde føre ham til Viborg; her vilde Ejeren selv aflevere ham og bestemt fordr Lovens strengeste Straf for Synderen. Billedtpen, en ung Tater, saa sløv og mørk bag i Vognen; som en rafende havde han kæmpet, intet han maerkede at alt var tabt, saa havde han borsafaldende kastet sig ned for Herremanden, idet han muntled noget om et Barn, han skulde sørge for, men denne, der i Tjeblikket ikke var stemt til Miltbhed, havde intet Svar værdigt ham. Nu skyndte han hjemme i Gaarden paa Høllene, for at saa ham af Sted. Snaert efter rullede Vognen bort, og Tateren blev forareet vel i Viborg. I længere Tid hørtes der intet om Sagen, før der en Dag kom Bud til Herremanden, at Tateren var død. Den første Tid havde han været sløv og stille, men da han maerkede, at det traf i Langdrag, — man forhørte ham ikke engang, og spurgt han Slutteren, fik han enten intet Svar eller haanlige Ord, — da greb Fortvivlelsen det stakkels halvvilde Naturbarn. Han blev aldeles rafende, slog og sparerede om sig, og slog tilfaldt et stort gabende Hul i Hovedet ved at styrte sig ind mod Muren. Derefter blev han meget syg, det velsede med Febervildelse og sløv Maltubel. Feberen fik Dørtaget, med den fulgte Døden, der tog den hjemløse i Favn. Den stakkels Taters sørgelige Saga syntes at være ude.

Men tre Aftener senere stod der oppe paa en af Lynghøjene lige ud for Egegaard, en gammel Taterkvind. Ved Haanden holdt hun en lille Taterdreng, en Dreng paa 5 Aar med mørkhaaret Haar og tyndblaae Træk. Barnets mørke, alvorlige Øjne vogtede halvt angstelig paa den gamle udevarslende Blis, der var stift bestet paa Gaarden lige over for. Sænt Stormen rev og sled i begges tynde Pjalter, blev hun staaende, ubevægelig, kun trykkende Drengen tæt ind til sig for at skærme ham mod den stadig tiltagende iskolde Storm, hvis Susen var den eneste Lyd, der høretes, idet den kom jagende gennem Egefogten og hvinede for om Højen paa Hovedbygningen.

Pludselig for den gamle sammen, en ondskabsfuld Glæde tindrede i hendes Øjne, idet et lille lysende Punkt blev synligt oppe paa Taget af et af de straaetækte Udhuse, der saa nærmest op til Hovedbygningen. Et Tjeblik efter saas et andet Øjeblik, saa eet til, og endnu et; i Lobet af nogle Minutter, brød der nu imaa lynnare Øjeblik igennem hist og her paa Taget. I et Nu voldsede disse og blev til Ildtunger, der skiftede op ad Taget.

Nu dukkede Konen sig ned i Ynglen, snart vilde der blive lyst, der hvor hun

stod, for nu gik det med rivende Fort Høje Flammer brøde allevegne gennem Taget. Stormen tog dem, førte dem burt op i Luften, hvirofede dem rundt, og kastede dem hviskende og glødende over paa de andre Bygninger, der nu vare helt ompændte, og hele Eggen deromkring saa baret i Lufet fra Ildhavet. Gennem Stormen lød Skrig og Raab blandet med Kreaturerens Brælen.

Nu rejste Tatersten sig op fra Ynglen, i Flammerens Stær saa man hendes uhyggelig luende Øjne. Hun tog Drengen, hævde ham højt i Vejret, og raabte: „Se Digo, derovre har Farmor tændt Blus for Far!“ Et Tjeblik efter tog hun Barnet, der angstelig skottede op til hende, med sig ned af Højen og var straks forvunden i Mørket.

Sommerfjelen gløder og lyser over Heben, Højene, Skoven og Markerne omkring Egegaard, overalt er svulmende, frodig Slægt, duftende Grifshed — selv over Heben. Ynglen staaer i Blomst, baade Højene og den jævne Heide ere overgylde af et lysende rødligt Stær, og saa Stovens grønne Pragt saar sin Del af Hertiligheden; Solen, der spreder luende Guld over hele Eggen, kan endog saa finde ned til den lille kratbevoksede Blet mellem de to Høje, hvor Egegaardens Beboere havde lejet sig; Solen naar nu ogsaa der hen, indhyller ogsaa dem i sin Glans. En otteaarig Dreng og to yngre Smaafiger komme nu løbende, trækfende en noget større Dreng med sig. „Far og Mor, her er Digo! Se, hvor meget sønt Vegetisj han har! Maa vi købe noget af ham? Se, han har en lille Kof, maa vi saa den,“ raabte imaa Piger i Kor. „Han har ogsaa imaa Muffeløder og Kurve; men vi vil helst have Kofen. Maa vi far,“ siger den mindste, næsten treaarige Sigrid.

„Ths Sigrid, smaa Børn skal ikke have alt hvad de se, ti nu stille og lad Digo være i Fred.“ Moderen vinkede Drengen hen til sig. „Du er saa belæstet Barn, hvor skal du hen med alle disse Sager.“ „Jeg skal sælge dem,“ siger Drengen, „for nu rejser vi herfra.“ „Hvor hen da?“

„Ja det ved jeg ikke, men jeg skal træffe Farmoder nebe ved Hjortstær og senere stude vi paa hele Skolen længere Syd paa. Denne Gang skal vi langt, langt bort.“ „Er du glad ved det? Hvor kan det egentlig være, at vi aldrig have set noget til din Farmoder, de andre Kvinder af eders Folk have saa ofte været hos os?“

„Ja Farmor, hun rejser saa meget omkring, hun luvrerer Kreaturer og for Skæften ogsaa Folk, hun kan ogsaa spaa og „vise-igen“, men nu er hun saa gammel.“

„Men sig mig, Digo, du har jo fortalt mig, at dine Forældre ere døde, at din Fader var Tater, din Moder derimod ikke, at det var hende der vilde have dig døbt.“

„Ja, Mor kan jeg ikke huske, men Far kan jeg nok huske, han fik ondt i Hovedet ved at styrte sig ind mod Muren. Derefter blev han meget syg, det velsede med Febervildelse og sløv Maltubel. Feberen fik Dørtaget, med den fulgte Døden, der tog den hjemløse i Favn. Den stakkels Taters sørgelige Saga syntes at være ude.“

„Hvad er der, Digo, huster du da din Far døde?“

„Ja jeg huster det,“ svarede Drengen fort, „jeg ved ellers ikke noget om det, siden den Tid har jeg altid været hos Farmor.“

„Stakkels Digo, nu er du jo snart en stor Dreng, skal du ikke lære noget? Hvad har du tænkt at være, naar du bliver voksen.“

„Saa vil jeg være Høvding for mit Folk, det siger Farmor, Fader skulde være det, men saa døde han.“

„Digo, ved du noget om Gud?“

„Ja, jeg tror nok at vi have en Gud ogsaa, men Deres Gud — ham kender jeg ikke.“

„Men lære Barn, min Gud er ogsaa din Gud, og der er ingen anden Gud til, han holder af dig, Digo; du hører ham til.“

„Ja vel, min Dreng,“ bekræftede nu Hr. Hølling, som havde hørt paa den sidste Del af Sæntalen, „saa skal jeg være en dygtig Karl af dig.“

Digo hævde sine mørke Øjne op til Hr. Høllings Ansigt, for at se om det var Alvor, men saa gled hans Blis ud over Heben, der saa i gylben Belysning, Øjnene fik et eget mildt Udtryk, han ryttede paa Hovedet. „Nej Tal, jeg vil helst blive hos mine egne.“

Og idet der pludselig kom et mørkt Udtryk i Øjnene tilsvarede han: „Deres Folk vilde heller ikke taale en Tater mellem sig.“

„Jeg skal beskytte dig,“ lovede Hølling. Drengen rystede paa Hovedet, „ellers Tal, nu farvel.“

„Farvel da Digo, kommer du en Gang paa andre Tanker, ved du, hvor vi bo.“

Fru Hølling skappede ham paa de mørke Krølter: „Farvel Digo, og glem ikke, hvad vi to have talt om.“

Drengen sprang af Sted og var snart ude af Sene. Smaafigerne havde været henne hos Pigen, nu kom de tilbage, og blev meget misfornøjet over at Digo var gaaet. „Jeg fik ikke Kofen,“ klykkede lille Sigrid, den lille Piges smukke mørkeblaa Øjne stode fulde af Taarer. For at trøste hende, lovede Moderen, at om Digo kom igen, saa skulde hun sikkert saa Kofen. Forældrene rejste sig nu for at gaa en Tur. Pigen skulde saa bringe Børnene hjem. Det var allerede langt hen paa Dagen, men disse vilde saa gerne blive lidt endnu, kun lille Sigrids Tanker blev ved at dreje sig om Digo og Kofen. Hun vilde absolut hjem for at se, om han dog ikke skulde være der. Pigen gav hende Lov til at løbe; men blev staaende og saa efter den lille lyse Skikkelse, til den lille Pige var naaet Indgangen til Haven; der løb hun op ad Gangen langs Stoven.

Nu var hun sikker nok, mente Pigen og vendte sig igen til den mindste Dreng, der saa og borede i Sandet med de imaa, tykke Hænder, medens han kreg højt af Glæde.

Den lille Pige løb imidlertid videre, men ved en Omdrejning af Gangen stod der pludselig en gammel Kone foran hende, hun holdt en Del stinnende Smaafiger i Haanden.

„Bil den søde lille Pige have Vegetisj, det er fra Digo.“

Da den lille havde overvundet Forstrækkelsen, rakte hun efter Vegetisjet.

„Bil du med til Digo?“ sagde Konen, „saa skal du saa meget mere.“

„Far jeg saa ogsaa Kofen?“ spurgtte Sigrid.

„Ja, den skal du saa.“

Konen tog saa Barnet paa Armen og gik ind i Stoven.

Den skønne, rolige Dag endte i Sorg og Jammer. De uhyggelige Forældre vare fortvivlelsen nær. Dage og Nætter, Uger og Maanedere igennem, blev alle Kræfter vidt omkring satte i Bevægelse, men alt forgæves, intet Spor af den forsvundne lille. Faderen kæmpede og kæmpede for at holde sig oppe, men Moderen blev ligg af Sorg, og lange Tider syntes man at høre Dødsenglens Singeslag over det for saa glade hjem. Ganske langsomt vendte Moderens Besindelse og lidt af Kræfterne tilbage, men Sorgens dybe Stikker hviledes tungt over Hjemmet.

(Fortættes.)

John.

Kære — n!
Naar der er gaaet saa lang Tid hen, siden jeg sidst skrev, saa har det to Grunde. For det første er Sommeren en travl Tid; og for det andet var baade John og jeg herhjemme faldne til Søs i Forholdene, som de nu engang vare.

Dog, nu har jeg noget, jeg gerne vil høre din Mening om, men først vil jeg fortælle et og andet.

John var for en Tid borte i Byen at se et Beredningskøb. Det var svært, som han blev optaget deraf. Han fortalte mig, hvorledes Nyttener kunde staa paa eet Ben paa Høllens Ryg, mens det gik i fuld Gallop; og meget andet. John var svært inde for at saa en pony, for at indvise baade den og sig selv i, hvad han havde set. Jeg tror, han tænkte paa at sælge alle Grisene for en pony; men vi syntes dog ikke om det, og han havde jo ogsaa en Hest af sin Høsbond, at ride paa hjem, saa ofte, han vilde. Den anden Aften, han var hjemme, havde han en travl Plag, rigtig en Løber, at ride paa. De havde nok øvet sig adskilligt, for da John, meget hurtigt end han plejede, sprang paa dens Ryg, for de begge som en Vind ud af Gaarden, som om de vare enige om, hvordan det skulde være. Jeg syntes det saa godt ud.

Grisene vokser rigtig godt. Dog er der een, som ser noget lille ud. Det kommer maaft af, at den ikke er rigtig rask, men de andre slubber den ogsaa altsid fra Truget, saa den maa nøjes med Levinger. John indrettede et eget Rum for den, og saa skulde jeg give den Mælk og andre gode Ting, for at den kunde komme sig; men jeg tror, den længtes efter de andre alligevel, og vi maatte saa luffe den ud igen. Søren blev selv for tolv Daler. John vilde gerne have købt en Kalv for de tolv Daler, men saa blev han bange for, at han maaft kunde have den et helt Aar og ikke saa mere for den, for de ere jo saa dyre nu. Han gav saa mig Pengene at gemme.

Forleden, da vi sad nede i Haven, siger John: „Det er kedelig, at jeg er dum, Jenny.“

„Er du saa dum?“ spurgtte jeg. Han fortalte mig saa en Del om, hvordan han var kommen af Sted Gang efter Gang overfor sine Kammerater paa Grund af sin Uvidenhed, og at de ofte havde gjort Nar af ham; tillige, at han saa ofte ikke kunde forstå, hvad de talede om, og han af og til ikke kunde eller turde sige sin Mening, fordi han var bange, det var galt. Sluttede saa med at sige: „Jeg tror, jeg vil paa Skole til Vinter.“

„Naar han solgte Grisene havde han da de fleste Penge.“

„Det skulde du gøre John, for det trænger du til. Jeg skal tale med Faderen, om han vil give de Penge, du mangler, saa kan du jo, om saa skal være, betale tilbage til Sommeren.“

„Ja, men jeg vil paa en rigtig amerikansk Skole. Alt iblandt Danfserne er saa smaatt. Jeg var i Kirke i Byen forleden. Der var flere Hundrede Mennefter, mens vi Danfse her kun er 50—60 i Kirke, og det tænker jeg ikke, Fader vil synes om,“ siger John.

„Det passer ikke, John,“ svarede jeg, „alt er ikke saa smaatt mellem Danfserne. Der er flere Steder hvor der samles i Hundredevis i Kirken, og vi har ogsaa store Stoler og store Møder hist og her. Men saa er der ogsaa dette: Naar jeg sidder i vor egen lille Kirke en Søndag, saa er det saa, at ingen Steder fører mig hjem mere som der. Jeg kan ikke sige dig hvorfor det er saa, for Engelsen og alt hvad dertil hører, kan jeg saa godt som nogen af mine Pige; men det er noget andet. Kan du ikke huske, at Fader sommetider har sagt, at folk herovre let kunde blive saa, at de hørken var Bugl eller Bjf, havde hjemme alle Steder og ingen Steder; og her tror jeg det ligger, for man kan rejse meget, besøge mange, men hjemme, det kan man kun være et Sted.“

„Du er saa klog, Jenny! Dersom jeg var saa klog, saa vilde jeg slet ikke paa Skole,“ svarede John.

„Det, jeg talte om, har ikke ret meget med Skole at gøre, John. Jeg kommer nok ogsaa paa Skole. Men jeg vil paa en dansk Skole, og jeg vilde saa gerne, at du ogsaa vilde det, for at vi dog kunde føle os hjemme i det samme.“

„Kan vi ikke gaa til en amerikansk Skole begge to og føle os hjemme der, Jenny? Jeg forstaa det ikke.“

„Det gør jeg heller ikke, John, men jeg mener, at jeg ikke kan det, og saa er det jo ogsaa saa, at blive vi helt amerikanske, saa kan vi jo ikke engang føle os hjemme hos vore egne Forældre, og det er da alt for galt.“

„Ja, men det kan ikke hjælpe, de danske Stoler tror jeg ikke er saa dygtige som de amerikanske, og jeg vil paa en dygtig Skole,“ siger John.

„Det er rigtig nok, at du vil paa en dygtig Skole, John, men du sagde før, at du var saa dum. Tror du nu ogsaa, at du er klog nok til at bedømme virkelig Dygtighed. Jeg talte forleden med en Lærerinde, som først havde været paa amerikansk college, derefter paa en dansk Skole. Hun sagde, at de havde meget dygtige Lærere paa den danske Skole.“

Jeg har nu talt med Fader og Moder om John og Penge til hans Skole. Det skal nok gaa. Men vil du ikke skrive lidt om Dansk og Amerikansk og Skolerne, for jeg forstaa det ikke.

Din Jenny.

Mrs. Winslow's Soothing Syrup er et gammelt, godt pipet middel, som i over 50 Aar har været brugt af Millioner Mødre for deres Børn i Tandpine og alle andre smaa Børns Sygdomme. Det beroliger Børnene, hjælper dem til at sove, og er det bedste middel til at behandle alle Børns Sygdomme. Det er et naturligt middel, og det er det bedste middel til at behandle alle Børns Sygdomme. Det er et naturligt middel, og det er det bedste middel til at behandle alle Børns Sygdomme.

Illustration of a large building with text: We carry a stock of goods valued at \$1,500,000.00. We receive from 10,000 to 20,000 letters every day. We own and occupy the tallest mercantile building in the world. We have over 2,000,000 customers. Sixteen hundred clerks are constantly engaged filling out-of-town orders. OUR GENERAL CATALOGUE is the book of the people — it quotes Wholesale Prices to Everybody, has over 1,000 pages, 16,000 illustrations, and 60,000 descriptions of articles with prices. It costs 72 cents to print and mail each copy. We want you to have one. SEND FIFTEEN CENTS to show your good faith, and we'll send you a copy FREE, with all charges prepaid. MONTGOMERY WARD & CO., Michigan Ave. and Madison Street CHICAGO.

The Affairs of Europe

are faithfully portrayed in the original and exclusive cable dispatches which THE CHICAGO RECORD prints daily from the leading capitals of the old world. This magnificent special service is in process of being greatly extended to include every important city in the world; and it is supplemented by the full regular cable service of The Associated Press.

The Chicago Record, alone of all American newspapers outside New York city, now prints original and exclusive cable dispatches daily from the leading capitals of Europe.

Til Opmuntring og for mange ny Abonnenter have vi besluttet at tilbyde „Danfseren“ ...fra... 1. Sept. 1899. ...til... 1. Jan. 1901 ...for... \$1.50.

Betalingen maa ske forskudsvis. Dette Tilbud gælder for alle ny Abonnenter.

For 15 Cts.

vil vi sende til enhver Holder af „Danfseren“, der har betalt Bladet i Forstud, Lucas Kranachs Billede af Luther. Storrelse 18x24 Tommer.

Dette Billede er, saa vidt vi ved, aldrig før solgt for mindre end 50 Cts., men har i flere Aar kostet \$1.00. Vi købte Restpostet, hvoraf vi endnu have nogle Hundrede Stykker. 15 Cts. vil paa ovennævnte Betingelser koste Dem dette Billede postfrit tilsendt. Men send efter det straks!

Danish Luth. Publ. House, BLAIR, NEBR.

Benyt følgende Blanket, og send den til os pr. omgaaende Post:

Til DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Udgivere af „Danfseren“, Blair, Nebr.

Behag at finde indlagt en Anvisning for \$1.50 som forskudsbetaling for „Danfseren“ fra d. 1. Sept. 1899 til 1. Jan. 1901, ifølge specielt Tilbud til ny Abonnenter.

Det ønskes sendt til

Bemærkninger: